

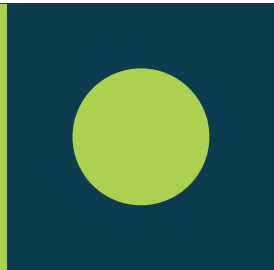
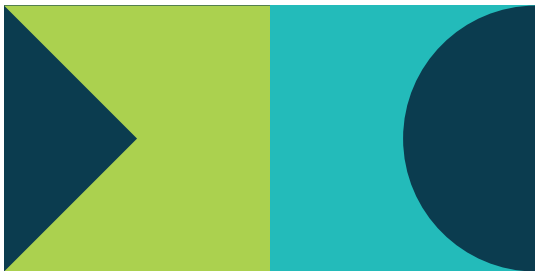
Actuar des de
l'esperança

VI JORNADES D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

29-30 Setembre
01 d'Octubre

PROGRAMA Contingut

Actuar des de l'esperança

VI Jornades d'educació ambiental

Les afeccions ambientals i socials provocades pel nostre model de societat són cada vegada més greus i evidents. S'utilitza el terme de crisi socioambiental, que reflecteix amb més contundència la magnitud de les conseqüències d'aquest model sobre el medi ambient i sobre la vida de les persones: el canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat, la desertificació, l'empobriment de la qualitat de vida de les persones, l'augment de les desigualtats socials, etc.

Per a poder afrontar aquesta crisi és necessari dur a terme una transició ecològica marcada pels valors humans, i mitjançant un canvi cultural que revise d'arrel els paràmetres que la causen i permeta construir un món millor per a totes i tots.

Els costos de no fer res, tant els ambientals, econòmics, socials com també els humans, són massa alts.

És temps d'actuar.

El paper de l'educació ambiental esdevé essencial en aquest procés de canvi, ja que es recorre a la intel·ligència col·lectiva i a la col·laboració entre tots els moviments que aspiren a transformar la societat en la qual vivim a través de l'acció. Motivar, promoure, facilitar, orientar, acompanyar l'acció és part del treball educatiu per a la transformació ecosocial amb una visió de futur des de l'esperança.

Volem que les VI Jornades d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana siguen el lloc de trobada de totes les persones vinculades a l'educació ambiental. Unes jornades per a analitzar el seu paper en la transformació col·lectiva de la societat, per a teixir aliances amb les diferents "educacions" complementàries, per a conèixer experiències transformadores que ja s'estan duent a terme, i per a impulsar l'acció

transformadora.

Per a aquest propòsit, durant tres dies reflexionarem, debatrem i exposarem experiències sobre diferents temes i a través de diferents dinàmiques (conferències i debats).

A més, hi haurà espais oberts per a la presentació d'iniciatives i experiències en format de comunicació oral o de taller, així com una fira d'equipaments i entitats reservada per a la sessió matinal del dissabte.

CONFERÈNCIA INAUGURAL

Dijous 29 (10:30 – 11:30)

FITES PER A CARTOGRAFIAR L'EDUCACIÓ AMBIENTAL DEL SEGLE XXI (o #EAsigloXXI)

CONFERENCIANT:

Pablo Ángel Meira Cartea. Professor d'Educació Ambiental en la Universidad de Santiago de Compostela.

En els temps convulsos que corren, és necessari abordar les concepcions i els enfocaments pedagògics de les respostes educatives a la crisi socioambiental, de gravetat i naturalesa estructural cada vegada més evident.

CONFERÈNCIA

Dijous 29 (19:00 – 20:00)

LES DIFERENTS DIMENSIONS DE L'EDUCACIÓ TRANSFORMADORA

CONFERENCIANT:

Gema Celorio Díaz. Tècnica d'Educació d' Hegoa, Instituto de Estudios sobre Desarrollo y Cooperación Internacional. Univeritat del País Basc.

L'Educació és una estratègia per al canvi social, que ha de contribuir a la construcció de subjectes crítics amb capacitat per a enfrontar, des de la doble responsabilitat individual i col·lectiva, el sistema hegemònic, revertir la crisi ecològica i apostar per la sostenibilitat de la vida.

CONFERÈNCIA

Divendres 30 (12:00 – 13:00)

INNOVACIÓ I QUALITAT EN EDUCACIÓ AMBIENTAL

CONFERENCIANT:

Olga Mayoral García-Berlanga. Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals. Investigadora i subdirectora del Jardí Botànic de la Universitat de València.

L'Educació Ambiental, com a àrea de coneixement, ha d'adaptar-se a la situació d'emergència planetària que vivim i a la necessària implicació de la ciutadania, raó per la qual és essencial que l'acció educativa vaja lligada a processos d'investigació que ajuden a validar o reorientar metodologies, eines i recursos. S'aportaran exemples d'investigacions que s'estan desenvolupant en l'àmbit de l'educació per a la sostenibilitat i de l'educació ambiental en l'àmbit valencià.

CONFERÈNCIA

Divendres 30 (16:30 – 17:30)

L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA LOMLOE

CONFERENCIANT:

Silvia M. Velázquez Rodríguez. Consellera Tècnica de la Subdirecció General de Cooperació Territorial i Innovació Educativa del Ministeri d'Educació i Formació Professional.

Tot el sistema educatiu i formatiu ha d'integrar curricularment l'educació per al desenvolupament sostenible i la ciutadania mundial, de manera transversal, en totes les àrees, matèries i àmbits i en totes les etapes educatives. Es parlarà de com abordar aquesta tasca en el marc de la nova LOMLOE.

Les jornades plantegen quatre eixos al voltant dels quals treballar: el món rural, els residus, la transició energètica i els nous moviments de ciutadania. Per a cadascun dels eixos es duran a terme tres taules de debat diferents. Cada taula arrancarà amb una conferència de curta duració com a introducció, per a després afegir-se tres ponents que presentaran distintes experiències sobre les quals es moderarà el debat. Finalment, hi haurà un temps per a preguntes o intervencions curtes de les persones assistents.

EL MÓN RURAL, ALIAT IMPRESCINDIBLE DE LA TRANSICIÓ ECOLÒGICA

L'educació ambiental és una aliada del món rural per a impulsar els seus valors com a model sostenible, just i equitatiu. El món és cada vegada més complex, i la solució a la crisi socioambiental ha de passar per una visió des de la complexitat. Les accions educatives, a més, han d'incidir en un canvi cultural en tots els aspectes i des d'una visió sistèmica. Les falses disjuntives entre món rural i món urbà, o entre economia i salut, etc. són simplistes i fragmentadores, i condueixen al conflicte, a posicionar-se des de l'exclusió. Des de l'educació ambiental reflexionem per a entendre la complexitat amb tots els matisos, buscar i proposar solucions amb la implicació de tots els agents de la societat.

TAULA 1 EA_MR

Divendres 30 (16:30 – 18:30)

ELS EQUIPAMENTS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL COM A DINAMITZADORS DE LA SOSTENIBILITAT

Els equipaments d'educació ambiental juguen un paper important en la dinamització per a la transició ecosocial en les àrees on s'emplacen. El context actual aconsella la revisió dels continguts i el redisseny dels programes educatius així com que les instal·lacions esdevinguin centres amb una gestió exemplaritzant i inspiradora. Aquests centres, a banda del rol que tradicionalment han exercit, han de reforçar el seu paper com a nodes de desenvolupament comunitari, i canalitzar l'intercanvi d'experiències, la reflexió col·lectiva i l'aprenentatge mutu.

En aquesta taula dialogarem al voltant de com pot l'educació ambiental contribuir a dinamitzar la sostenibilitat utilitzant els equipaments ambientals com a espais de suport.

CONFERENCIANT:

Blanca Martínez de Foix i Romance. Cap de l'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental, Diputació de Barcelona.

MODERA:

María Sánchez Murciano. Recartografías.

PONENTS:

- **José Vicente Gómez Carrascosa.** CEAM Benacantil. Cap del Departament d'Educació Ambiental de l'Ajuntament d'Alacant.
- **Gemma del Amo Marco.** Tècnica d'Educació Ambiental del Parc Natural de la Serra d'Espadà. Castelló.
- **Lurdes Ribera.** Tècnica del Tancat de la Pipa (L'Albufera de València), Acció Ecologista-Agró.

TAULA 2 EA_MR

Dijous 29 (16:30 – 18:30)

CONEGUTS "ÍNTIMS" I ENCAMINATS A ENTENDRE'S: CIUTAT I MEDI RURAL

El model socioeconòmic actual deixa petjades profundes en el territori, tant en els espais rurals com en les ciutats i les àrees metropolitanes: fragmentació del territori, canvis en el paisatge, contaminació, despoblament d'algunes àrees, falta de serveis en altres, etc. En no poques ocasions aquesta situació és percebuda com a una gran bretxa de greuges entre els mons rural i urbà. Malgrat això, aquests problemes no només afecten les societats rurals, sinó que reverteixen també en la vida de les persones que viuen a les ciutats (empitjorament de la sanitat ambiental, desconexió amb l'entorn natural, pèrdua d'identitat, etc.). És per això que aquestes distintes percepcions, que de vegades deriven en conflictes, s'han d'abordar des d'una visió sistèmica, tenint en compte als diferents agents implicats i la interrelació entre els ecosistemes i els seus habitants, i trencar aquesta falsa dicotomia camp-ciutat. La transició ecològica serà justa i possible si s'atén a les particularitats de cada territori.

En aquesta taula debatrem al voltant de com l'educació ambiental pot facilitar els ponts entre les distintes realitats i sensibilitats territorials.

CONFERENCIANT:

Carlos Tarazón Illueca. Consell de la Fundación La Nou. Professor de Geografia i Història a l'IES La Serranía de Villar del Arzobispo. València.

MODERA:

M. Josep Picó. Periodista ambiental.

PONENTS:

- **Salvador F. Palop Guillem.** Director-Conservador dels parcs naturals del Carrascar de la Font Roja i de la Serra de Mariola. Alacant.
- **Eva Bravo Hinojo.** Tàndem Patrimoni. Projecte CONFLUÈNCIES per a l'Institut Valencià d'Art Modern, IVAM.
- **Albert López Monfort.** Cap de Servei d'Activitats Socioculturals i Extensió Universitària de la Universitat Jaume I. Castelló.

TAULA 3 EA_MR

Divendres 30 (09:30 – 11:30)

ELS ESPAIS NATURALS EN TEMPS D'EMERGÈNCIA ECOLÒGICA

Tot el territori està afectat per la crisi global. Els espais naturals alberguen valors ecològics i culturals que la societat ha de conservar. Són àmbits on enregistrar els canvis que es desenvolupen i sobre els quals construir i basar les nostres estratègies i possibilitats d'adaptació i mitigació.

En aquesta taula reflexionarem al voltant de la importància de l'educació ambiental en la comunicació dels coneixements científics i en la presa de decisions quant a la gestió.

CONFERENCIANT:

Marta Múgica de la Guerra. Directora EUROPARC-Espanya.

MODERA:

Jordi Domingo Calabuig. Fundació Global Nature.

PONENTS:

- **Olga Muñoz Lozano.** Coordinadora de cicles de FP, IES La Foia de Bunyol. València.
- **Juan Jiménez Pérez.** Cap de Servei de Vida Silvestre i Xarxa Natura 2000. Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.
- **Patricio García-Fayos.** Director del Centre d'Investigacions sobre Desertificació, CIDE.

EL MOMENT DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL EN LA GESTIÓ DE RESIDUS

Tot el territori està afectat per la crisi global. Els espais naturals alberguen valors ecològics i culturals que la societat ha de conservar. Són àmbits on enregistrar els canvis que es desenvolupen i sobre els quals construir i basar les nostres estratègies i possibilitats d'adaptació i mitigació.

En aquesta taula reflexionarem al voltant de la importància de l'educació ambiental en la comunicació dels coneixements científics i en la presa de decisions quant a la gestió.

TAULA 1 EA_RE

Dijous 29 (12:00 – 14:00)

PLANS MUNICIPALS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I EDUCADORS/ES AMBIENTALS EN EL MARC DEL PLA INTEGRAL DE RESIDUS: AVANÇOS I NECESSITATS

El PIRCV va establir el paper dels educadors ambientals com a actors necessaris per a aconseguir un procés de millora en la reducció i la gestió dels residus. Ara, un parell d'anys després de posar-se en marxa aquest procés, podem parlar de com ha anat desenvolupant-se, els problemes que han aparegut, els èxits i avanços, les necessitats que segueixen existint i tot allò que ens pugui servir per a millorar el treball d'aquests imprescindibles actors que són els educadors ambientals en el procés de millora ambiental associat al tema dels residus.

En aquesta taula debatrem al voltant de la implicació de l'educació ambiental en la planificació de la gestió dels residus.

CONFERENCIANT:

Agustín Pons Contreras. ONA ADAPTA.

MODERA:

Gema Alcañiz Roy. Responsable d'Educació Ambiental a Imedes.

PONENTS:

- Pedro Berenguer Alberola. Representant Ecosilvo – Grupo Silvoturismo.
- Alberto Villalba Ramos. Calderona Viva SL. Coordinador de l'equip de Educació Ambiental de l'Ajuntament de Castelló.
- Teresa Bou. Educadora Ambiental a Xàbia. TETMA, Serveis Mediambientals.

TAULA 2 EA_RE

Divendres 30 (09:30 – 11:30)

TANCANT EL CERCLE AMB LA MATÈRIA ORGÀNICA

La participació de la població en la gestió de la matèria orgànica és decisiu en el procés de separació, compostatge i valorització del producte obtingut. L'educació ambiental juga, per tant, un paper important en conscienciar i capacitar la població en la gestió correcta de la matèria orgànica.

En aquesta taula parlarem d'algunes de les iniciatives que s'han posat en marxa des de l'educació ambiental per a fomentar la participació ciutadana i millorar el resultat de les iniciatives de gestió.

CONFERENCIANT:

Mikel Vela Santurtun. Tècnic coordinador de Compostatge COR V5.

MODERA:

Sara Aunés i Marqués. Consultora a Ona Adapta. Fundació La Nou. Acció Ecologita-Agró.

PONENTS:

- **Mª Jesús Cabo.** Responsable Programa de Compostatge al Consorci València Interior V3.
- **Susana Sorlí Clemente.** Tècnica de medi ambient, Ajuntament d'Almassora. Programa compostatge a les escoles.
- **Óscar Giménez Gras.** Gerent Consorci de residus CREA. Programa de compostatge en centres educatius Creacompost.

TAULA 3 EA_RE

Divendres 30 (16:30 – 18:30)

CREATIVITAT I ENGINY PER A IMPLICAR LA CIUTADANIA EN LA GESTIÓ DELS RESIDUS

Les accions que es desenvolupen en el camp de l'educació ambiental per a tractar el tema dels residus són moltes i variades. No obstant, sempre convé innovar per a abordar temes complexos i donar resposta als nous contextos.

En aquesta taula coneixerem i compartirem noves idees, formes de treball i accions concretes que poden servir com a inspiració per a treballar en aquest camp.

CONFERENCIANT:

Víctor Benlloch Tamborero. Tècnic de Educació Ambiental del CEACV. Vaersa.

MODERA:

Carles Gago Alabau. Director de Simbiosi Espai Ambiental i Xaloc.

PONENTS:

- **J. Albano López López.** Director de Natura y Cultura Servicios Ambientales.
- **Sara Bort del Arco.** Gerent Entitat Metropolitana per al Tractament de Residus (EMTRE).
- **Javier Ruiz Montalt.** CEO Síntesis y Acción SL.

LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA, QUE TAMBÉ JUSTA I ECOLÒGICA

La transició energètica en el País Valencià no és solament un desafiament tecnològic, ha de ser justa i seguir els plantejaments de la ciència del clima. Per això la societat en conjunt té un paper fonamental en la seua implementació.

L'educació ambiental es presenta com a una eina indispensable per a acompanyar a la ciutadania en qüestions relacionades amb els serveis energètics, reflexionar sobre les afeccions ambientals i també conscienciar quant als avantatges socials i en salut que acompanyaran la transformació del sistema energètic.

TAULA 1 EA_TE

Divendres 30 (12:00 – 14:00)

TRANSICIÓ ENERGÈTICA SENSE BRETxes SOCIALS

La manera en què es produeix l'energia i l'accés als serveis energètics condiciona la salut de les persones i altres aspectes socials. La pobresa energètica potser és la cara més visible, però hi ha altres problemes associats i relacionats amb la bretxa salarial, el gènere o l'accés als serveis socials.

En aquesta taula veurem com abordar des de l'educació ambiental tots aquests reptes, no treballant únicament el que passa de l'endoll cap a l'interior de la casa, sinó també cap a l'exterior i amb una àmplia perspectiva social i econòmica, a més d'ambiental.

CONFERENCIANT:

Ivan Cuesta Fernández. Membre de La Càtedra de Transició Energètica Urbana de la UPV.

MODERA:

Laura Bellver Carsí. Periodista.

PONENTS:

- **Victoria Pellicer .** Tècnica I+D+i de Las Naves.
- **Núria Baeza Roca.** Responsable d'Acció Social i Presidenta de Cooperativa AieoLuz.
- **Paloma Sánchez Pérez.** Tècnica en Educació Ambiental del CEACV. Vaersa.

TAULA 2 EA_TE

Dijous 29 (12:00 – 14:00)

SOBIRANIA ENERGÈTICA

La transició cap a una sobirania energètica i un model més just implica impulsar noves formes de produir, de consumir i de gestionar l'energia. Les comunitats ciutadanes han de jugar un paper determinant. Per a això, cal fomentar la participació ciutadana en el procés de transformació cap a un model basat en les energies renovables, diversificat i en mans de la ciutadania.

En aquesta taula debatrem al voltant de com pot l'educació ambiental contribuir a transitar cap a aquest model.

CONFERENCIANT:

Luis González Reyes. Garúa S. Coop. Madrid.

MODERA:

Raquel Andrés Durà. Periodista de La Vanguardia.

PONENTS:

- **Juan Sacri. President de Sapiens Energía, Coop. V.**
- **Corentin Girard. Tècnic de la Fundació València Clima i Energia, Ajuntament de València.**
- **Cristina Martí Barranco. Universitat Politècnica de València. Responsable de la Unitat de Medi Ambient.**

TAULA 3 EA_TE

Divendres 30 (09:30 – 11:30)

CONSCIÈNCIA ENERGÈTICA

Consciència: 3. f. Coneixement reflexiu de les coses. Font: RAE.

La relació entre la ciutadania i un recurs tan vital per a la vida com és l'energia és en aquests moments molt complexa. La transició entre fonts d'energia, un model de mercat indesxifrabre per a la majoria, la crisi climàtica que apunta als combustibles fòssils com a principals causants i una situació geopolítica mundial molt convulsa, fan més necessària que mai una bona formació energètica, que servisca tant per a ser crític i prendre consciència de les repercussions que té per al planeta utilitzar unes fonts d'energia o altres, com per a exigir el dret a l'energia, com a solució a la vulnerabilitat energètica, o involucrar-se en la creació de comunitats locals energètiques.

En aquesta taula revisarem l'estat de la qüestió i compartirem algunes iniciatives per a conscienciar i capacitar les persones des de l'educació ambiental en diferents camps.

CONFERENCIANT:

Santiago Campos. GEA S.Coop. y Energética S.Coop.

MODERA:

Anna Pons Frígols. Cap de Servei de Educació Ambiental. CEACV. DG de Canvi Climàtic.

PONENTS:

- **Vicent Ripoll Català. Director del CEIP Ballester Fandos (València).**
- **Jordi Barreira Ferrer. Responsable provincial de l'àrea de medi ambient de la Creu Roja.**
- **Ángel García. Coordinador d'equip OTEA-CV. Vaersa.**

DISSENYEM EL PARADÍS

Ens trobem davant una crisi global que està afectant a tots els àmbits de la nostra societat. És necessari avançar cap a un nou paradigma amb nous valors i actituds que respecte els límits del planeta amb relacions socials justes i democràtiques.

Amb aquest objectiu existeixen múltiples iniciatives ciutadanes que aporten motius per a l'esperança i resulten exemples inspiradors per a crear noves visions d'un futur possible i necessari. La integració de la dimensió educativa en els diferents enfocaments d'aquestes iniciatives és clau en un procés de canvi que ha d'anar impregnant la societat.

TAULA 1 EA_DP

Divendres 30 (12:00 – 14:00)

ESPAIS DE REBEL·LIÓ CIUTADANA

Les ciutats han esdevingut espais per a la rebel·lia enfront del context d'emergència climàtica, cosa que es reflecteix en nombroses iniciatives ciutadanes i d'entitats públiques i privades que persegueixen un model de ciutat més humà, més resiliència i que marca el camí a seguir per a fer front a la crisi socioambiental.

En aquesta taula debatrem sobre com l'educació ambiental pot impregnar l'activisme socioambiental.

CONFERENCIANT:

José Luis Fernández Casadevante «Kois». Cooperativa GARÚA S. Coop. Mad. Foro Transiciones.

MODERA:

Sera Huertas Alcalá. Tècnic de educació ambiental del CEACV. Vaersa.

PONENTS:

- **José Luis Pérez Pont. Director del Centre del Carme Cultura Contemporànea, CCCC.**
- **Isabel Sacristán. Col·lectiu veïnal Cuidem Benimaclet.**
- **Esther Paulo Fuertes. Directora Fundació Novessendes.**

TAULA 2 EA_DP

Dijous 29 (16:30 – 18:30)

COMUNITATS RESILIENTS

L'impacte ambiental de les ciutats en l'últim segle ha provocat que, en els últims anys, s'acceleren les respostes als problemes socials i ambientals. Necessitem ciutats resilients, que responguen de manera urgent i eficaç a la crisi climàtica, a la desigualtat de gènere, a les injustícies socials, en definitiva, ciutats més inclusives, igualitàries, sostenibles, habitables i saludables.

Per a això fa falta incorporar un enfocament sistèmic, polítiques valentes i una ciutadania compromesa, precisament el que vol mostrar aquesta taula a través de propostes inspiradores.

CONFERENCIANT

Maite Pelacho. Fundación Iberoicivis. Investigadora i gestora de projectes. Coordinadora de l'Observatori de la Ciència Ciutadana a Espanya. Universitat del País Basc UPV/EHU.

MODERA:

Violeta Tena Barreda. Periodista de El Temps.

PONENTS:

- **José Ramón Pons Prades.** Director Mèdic de l'Hospital General Universitari de Castelló. «Hospitals Verds i Saludables».
- **Karla Zambrano González.** Departament de Dret Internacional "Adolfo Miaja de la Muela" de la Universitat de València.
- **José Ignacio Lcomba Andueza.** Cap de Servei de Jardineria Sostenible. Àrea d'Ecologia Urbana i Renaturalització de la Ciutat, Ajuntament de València.

TAULA 3 EA_DP

Dijous 29 (1200 – 14:00)

L'ART DAVANT D'UN PLANETA EN EMERGÈNCIA

El món de l'art té una funció estratègica fonamental: fer servir la seua creativitat i imaginació per a mostrar a la ciutadania, a través de l'impacte i la posterior reflexió, imatges creades des d'un punt de vista que va més enllà de la mateixa obra, que apel·len a la raó i als sentiments, imaginem el futur i sobretot aportem solucions.

En aquesta taula reflexionarem sobre les possibles sinergies entre el món de l'art i l'educació ambiental per a facilitar la transició socioambiental.

CONFERENCIANT:

Beatriz Martins Orozco. Col·lectiu La Liminal.

MODERA:

Marisol Salanova. Crítica d'art i comissària d'exposicions.

PONENTS:

- **Pedro Cifuentes.** Professor de Ciències Socials en ESO i artista gràfic.
- **Vinz Feel Free.** Comissari d'art i artista freelance.
- **María Martín Gallego.** Artista plàstica i docent.

Comunicacions orals

Dijous 29 (15:30 – 16:30)

Actuar des de
l'esperança

VI JORNADES
D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL

COMUNICACIÓ ORAL I (AULA JB1201AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Educación ambiental de proximidad en municipios de menos de 5.000 habitantes del sur de Castellón	IMEDES	Begoña Monroig Esteller
2 El Simposi EsenRED: Treballant en xarxa	Xarxa de Centres per la Sostenibilitat de Castelló	Jaume Font Soriano, Francisco José García Martínez, Rodrigo Roca Salvador
3 La educación ambiental en territorios rurales despoblados	Recartografías	María Sánchez Murciano
4 Proyectos de Educación Ambiental en la Diputación de València	Diputació de València	Ana M. Montilla Domene
5 Nit Rates Penades	Parc Natural Serra Calderona	Jose Miguel Aguilar Serrano

COMUNICACIÓ ORAL II (SALA DE GRAUS)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 El proyecto Agrocompostaje en el Maestrat de Castelló: del Piloto Local de Escala Media a la Gestión Integral del alperujo en la comarca	Universidad Miguel Hernández	Vicent Blay Miralles
2 ERA. Escoles Rurals Actives	Interpreta natura	Gloria Falomir Ortí
3 El Registro de Huella de carbono en CCOO PV	CCOO PV	Luís Enrique Marquina Picón
4 ESenRED i la Xarxa de Castelló: una competència ecosocial per a les escoles	Xarxa de Centres per la Sostenibilitat de la Comunitat Valenciana	José María Sanchis Borrás i Virginia Gavaldá Martínez
5 Percepciones, ideas alternativas y sesgos sobre el cambio climático en el futuro profesorado		Gema Alcañiz Roy, Andreu Escrivà, Olga Mayoral

COMUNICACIÓ ORAL III (AULA JB2205AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Crea.e: Consum Responsable, Educació Ambiental i Agricultura Ecològica	Mas de Noguera	Clara Segarra
2 La Escuela de Emprendedores Sostenibles, un proyecto de educación ambiental para impulsar un modelo de economía sostenible	Natura y Cultura	Albano López
3 Presentació monogràfic Art i Medi Ambient (MAIMA)	Centre d'Educació Ambiental de la C.V.	Víctor Benlloch
4 Guia d'orientacions sobre els serveis d'educació ambiental en l'àmbit municipal	Centre d'Educació Ambiental de la C.V.	Anna Pons
5 Irta-Plogging, activitat física i responsabilitat mediambiental a l'IES Serra d'Irta	Xarxa de Centres per la Sostenibilitat de Castelló	Rodrigo Roca Salvador

COMUNICACIÓ ORAL IV (AULA JB1201AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 La Comunidad Valenciana hacia la economía circular y la agricultura sostenible: cinco años de agrocompostaje para el sector primario valenciano	Universidad Miguel Hernández de Elche	Ana García Rández
2 Simbiosi Ambiental entre Centres	IES GILABERT DE CENTELLES (Nules) i CEIP LOPE DE VEGA (Nules)	Francisco José García Martínez, Virginia Gavalda Martínez
3 On va a a parar el nostre fem?	CEIP PINTOR SOROLLA (centre adherit a la xarxa de centres pel la Sostenibilitat de Castelló i adherit a l'EAR)	Jaume Font Soriano
4 Jardines escolares sostenibles	Real Jardín Botánico-CSIC	Clara Vignolo Pena
5 Mobilitat saludable, inclusiva, segura i sostenible.	Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana	Pepa Prósper

Comunicacions orals

Divendres 30 (19:00 – 20:00)

Actuar des de
l'esperança

VI JORNADES
D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL

COMUNICACIÓ ORAL V (SALA JAA203AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Creación de un itinerario saludable en el Parc Natural de la Marjal de Pego-Oliva	Parc Natural Marjal de Pego	Jonás C. Agulló Brotons
2 L'IES Massanassa a la CLIMAT EDUCATION SUMMER UNIVERSITY de TOULOUSE	IES Massanassa	Josep Vicent Codonyer Soria
3 Educación ambiental para la mejora de la gestión de residuos en pequeños municipios del Consorcio C2 de Castellón	Sistemas Medioambientales	Marta Sánchez-Villalba
4 Presentación proyecto de guía de prevención del desperdicio alimentario	Espigoladors	Océane Legatelois

COMUNICACIÓ ORAL VI (SALA JAA206AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Emtreduca, per un futur redó. Nuevos recursos educativos en instalaciones de la EMTRE	EMTRE	Reis Gabernet
2 Emtreduca, per un futur redó. Tejiendo alianzas con los municipios del área metropolitana de València	EMTRE	Reis Gabernet
3 Comité Ambiental de Benigànim	IES Les Foies Beniganim	Óscar Molto Seguí
4 Berto Zampapilas	IMEDES	Merche Romero
5 Educació Ambiental: Què ens demana el futuR	Associació Del camp a la taula / IES Albal	Cristina Peris Rodríguez, David Chiralt García, Salvador Pérez Semprere

Comunicacions orals

Dissabte 01 (09:30 – 11:30)

COMUNICACIÓ ORAL VII (SALA JAA206AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 CompromesO2 als Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana	Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana	Jorge Mateos
2 Editorial La Orquídea de Darwin - Cuentos para la educación ambiental	Natura y Cultura	Albano López
3 Quarantena? Aprendre sobre elasmobranquis!	Associació LAMNA	Alba Martín Lázaro
4 Ferramentes sindicals per a la consecució dels ODS ambientals	Fundació Pau i Solidaritat PV (CVONGD CCOO PV)	Julia Sanchis Sánchez
5 Voluntariat sènior a la Marjal d'Almenara	Acció Ecologista-Agró	Miguel Crespo Roig
6 Áreas de protección, conservación y restitución ecológica		Raúl de Jesus Salgado Vega

COMUNICACIÓ ORAL VIII (SALA JAA207AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Propuesta metodológica de las campañas de reparto de material para el fomento del uso del contenedor marrón: lecciones aprendidas en la ciudad de Castelló de la Plana	Equipo de Educación Ambiental del Ayuntamiento de Castelló de la Plana	Mónica Fernández Moreno
2 ECORIBA y la educación transformadora: divulgar para concienciar	Ayuntamiento de Riba-roja	Antonio José Morales Hernández
3 Educación ambiental para la transición ecológica en València, contribuciones desde Valencia Clima i Energia	Valencia Clima i Energia	Josep Grau Gimenez
4 La apuesta de IMEDES por la profesionalización de la Educación Ambiental	IMEDES	Gema Alcañiz Roy
5 La paella sostenible	Mancomunitat Horta Nord	Sonia Calero Cervera i Maria Jesús Rubio
6 El Plan de Educación Ambiental sobre residuos y limpieza viaria del Ajuntament de València	IMEDES	Gema Alcañiz Roy

Comunicacions orals

Dissabte 01 (09:30 – 11:30)

COMUNICACIÓ ORAL IX (SALA DE GRAUS)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Campaña "Orienta empleo verde"	UGT-PV	Delia Álvarez Alonso
2 Recicla con los Cinco Sentidos	IMEDES	Merche Romero
3 Projecte Posidònia: projecto científico-educativo en La Marina Alta	Fundación Oceanogràfic	Jaime Penadés Suay
4 Do you sea?	Artista independiente	Selen Botto
5 ¿RSC como herramienta de EA en la empresa?	VAERSA	Montse Simarro i Teresa García
6 Liados con el mar	Parc Natural de la Serra Gelada i el seu entorn litoral	Jose Santamaria Reos

TALLER I (SALA JAA204AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Mirant amb lupa la nostra compra	Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana	Rubén Viera Felipe
2 ECONSÚMETRO. Investigando nuestra huella ecológica energética	Interpreta Natura	Héctor Luis Conesa Hernández

Divendres 30 (19:00 – 20:00)

TALLER II (SALA JAA204AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Las huellas de la madera	Real Jardín Botánico-RJB	Clara Vignolo Pena
2 Biorresiduos	EMTRE	Elena Ibáñez Trilles

TALLER III (Exterior)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Taller de cosmética natural	Ayuntamiento de Castellón. Equipo de Educación Ambiental.	Alicia Calero y Alberto Villalba
2 La ciutat en moviment	Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana	Pepa Prósper Candel

TALLER IV (SALA JAA203AA)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 Senzills experiments per explicar a l'aula el canvi climàtic	Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana	Víctor Benlloch Tamborero
2 Escape Room. La guerra del Coltà	Mancomunitat de l'Horta Nord	Sonia Calero Cervera i María Jesús Rubio
3 Laboratorio de los residuos	Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana	Miguel Ángel Brtolomé
4 Coneix la teua petjada en armes i passa a l'acció!	SETEM Comunitat Valenciana	Camino Simarro

Dissabte 01 (10:30 – 11:00)

TALLER IV (Exterior)		
Títol	Entitat	Comunicador/a
1 El joc de la pesca	Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana	Rubén Viera Felipe

Actuar des de
l'esperança

**VI JORNADES
D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL**

29-30 Setembre
01 d'Octubre